sahanamvande.com

epaper.sahanamvande.com

సహనం వందే

హైదరాబాద్ | 11-07-2026 శనివారం | సంపుటి-02 సంచిక : 100 EDITOR: ROHINI

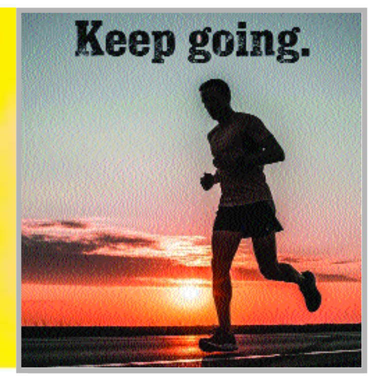

పాడెక్కిస్తున్న పెంపుడు జంతువులు

గాలిలో ఏటా 12 లక్షల మంది ప్రాణాలు

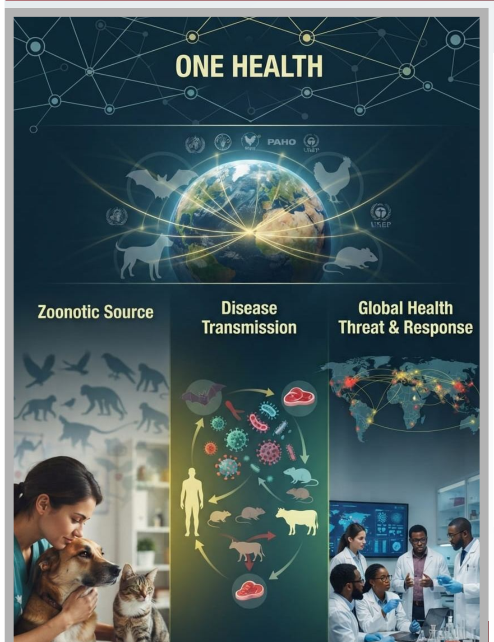

- జంతువుల నుంచే 60 శాతం కొత్త వ్యాధులు
- ప్రాణాలను హరిస్తున్న జూనోటిక్ వ్యాధులు
- ప్రపంచ ఆరోగ్యానికి పెనుముప్పుగా జంతువు
- అడ్డుకట్టకు ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ పిలుపు
- ఏకతాటిపై ఆరు అంతర్జాతీయ సంస్థలు

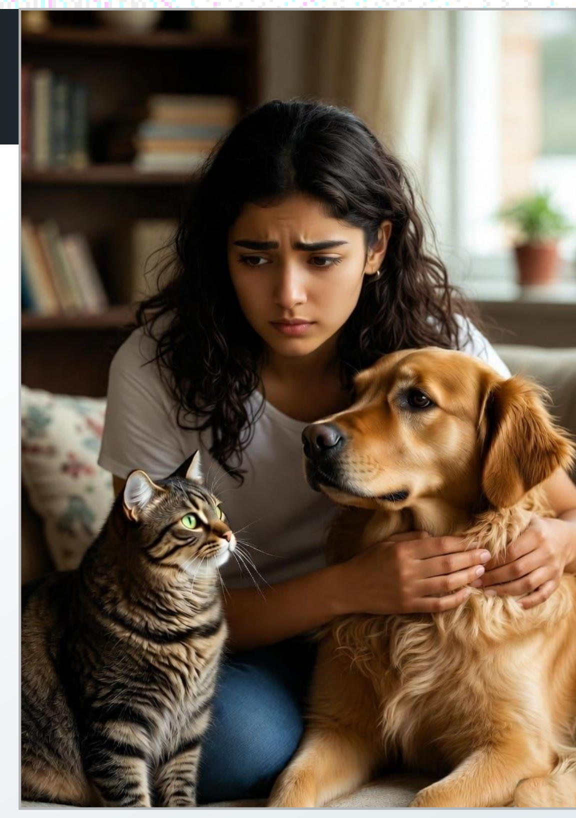

మనం ప్రేమగా పెంచుకునే కుక్కలు, పిల్లులు, ఇతర జంతువులు ప్రాణాలకు ముప్పుగా మారుతున్నాయి. ప్రేమగా దగ్గరకు తీసుకునే ఈ జీవుల నుంచి ప్రాణాంతక వ్యాధులు పుట్టుకొస్తున్నాయి. మన చుట్టూ ఉన్న జంతువులే రోగాలను మోసుకొచ్చే వాహకాలుగా మారుతున్నాయి. ప్రకృతిని కాపాడుకోకపోతే మానవాళి మనుగడ ప్రశ్నార్థకమే. ఈ ఆరోగ్య సంక్షోభం వెనుక ఉన్న భయంకర నిజాలివే.

- సహనం వందే, హైదరాబాద్

మనుషులకు సోకే ఇన్ఫెక్షన్లలో 60 శాతం జంతువుల నుంచే వస్తున్నాయి. మనం రోజూ చూసే జంతువుల నుంచే కొత్త వ్యాధులు పుట్టుకొస్తున్నాయి. కొత్తగా వచ్చే వ్యాధులలో 75 శాతం అడవి లేదా పెంపుడు జంతువుల ద్వారానే విస్తరిస్తున్నాయి. జంతువులతో మనకు ఉన్న సాన్నిహిత్యం ఇప్పుడు ఒక పెద్ద ముప్పుగా మారింది. ఇది కేవలం ఒక ప్రాంతానికి పరిమితం కాదు, ప్రపంచవ్యాప్త గండం.

ప్రాణాలు తీస్తున్న జంతు జబ్బులు...

ఏవియన్ ఇన్ఫ్లుఎంజా, రేబీస్ వంటి వ్యాధులు నిత్యం భయపెడుతున్నాయి. పశువుల నుంచి సోకే హైడాటిడోసిస్ లేదా ఎచినోకోకోసిస్ వంటి జబ్బులు మనుషుల ప్రాణాలను బలిగొంటున్నాయి. జంతువుల ద్వారా శరీరంలోకి చేరుతున్న బ్యాక్టీరియా యాంటీ మైక్రోబియల్ రెసిస్టెన్స్‌ను కలిగిస్తోంది. దీనివల్ల ఏటా 12.7 లక్షల మంది నేరుగా ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. ఈ ఇన్ఫెక్షన్లతో పరోక్షంగా చనిపోతున్న వారి సంఖ్య 50 లక్షలకు చేరుకుంటోంది.

కలుషిత ఆహారంతో పెరిగిన ప్రమాదం

మనం తీసుకునే ఆహారం కూడా మృత్యుపాశంగా మారుతోంది. కలుషిత ఆహారం వల్ల ప్రతి ఏటా ప్రపంచవ్యాప్తంగా 15 లక్షల మంది చనిపోతున్నారు. కేవలం అమెరికా ఖండాల్లోనే 78 వేల మంది ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. జంతువుల ఆరోగ్యానికీ, మన ఆరోగ్యానికీ మధ్య ఉన్న విడదీయలేని బంధాన్ని మనం విస్మరిస్తున్నాం. దీని వెనుక దాగి ఉన్న ఆరోగ్య ప్రమాదం ఇప్పుడు ప్రపంచాన్ని వణికిస్తోంది.

ఏకతాటిపై అంతర్జాతీయ కూటమి

ఈ ముప్పును గుర్తించి ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ సహా ఎఫ్ఏఓ, డబ్ల్యూఓఏహెచ్, పీఏహెచ్ఓ, యూఎన్ఈపీ వంటి అంతర్జాతీయ సంస్థలు కలిసి పని చేస్తున్నాయి. క్వాడ్రిపార్టైట్ అలయన్స్ పేరుతో ఈ సంస్థలు జాయింట్ డిక్లరేషన్‌పై సంతకాలు చేశాయి. జంతువులు, మనుషులు, పర్యావరణం, మొక్కల ఆరోగ్యం ముడిపడి ఉన్నాయని గుర్తించాయి. ఐఐసీఏ, ఓఐఆర్ఎస్ఏ వంటి సంస్థలు కూడా ఈ ఉమ్మడి పోరాటంలో భాగస్వాములయ్యాయి.

అమలులో ఒకే ఆరోగ్యం విధానం

పీఏహెచ్ఓ డైరెక్టర్ డాక్టర్ జార్బాస్ బార్బోసా ఈ విధానానికి అత్యంత ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. 5 ఏళ్లుగా ఈ ఒకే ఆరోగ్యం విధానాన్ని వారు అమలు చేస్తున్నారు. పాన్-అమెరికన్ సెంటర్ ఫర్ వెటర్నరీ పబ్లిక్ హెల్త్ ద్వారా వ్యాధులను పర్యవేక్షిస్తున్నారు. పౌల్ట్రీలో ఏవియన్ ఇన్ఫ్లుఎంజా, న్యూ వరల్డ్ స్క్రూవర్మ్ సమస్యల పరిష్కారంలో ఈ వ్యూహం అద్భుతంగా పని చేస్తోందని ఎఫ్ఏఓ అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ జనరల్ రెనె ఒరెల్లానా హాల్కైయర్ స్పష్టం చేశారు.

నిధుల కరువుతో పటిష్టతకు అడ్డంకులు

జంతు ఆరోగ్య వ్యవస్థలే వ్యాధి నిరోధకతలో మొదటి వరుసలో ఉంటాయి. కానీ డాక్టర్ ఫ్రాన్సిస్కో డి అలెసియో ఆవేదన ప్రకారం ఈవ్యవస్థలకు నిధుల కొరత తీవ్రంగా ఉంది. ప్రజారోగ్య ప్రణాళికల్లో జంతు ఆరోగ్యాన్ని కూడా కలిపి నిధులు కేటాయించాలని ఆయన కోరుతున్నారు. పర్యావరణ పరిరక్షణే ఆరోగ్య భద్రతకు పునాది అని యూఎన్ఈపీ డైరెక్టర్ జువాన్ బెల్లో అంటున్నారు.

ప్రభాస్ సినిమా సెట్‌లో విషం

రామోజీ ఫిలిం సిటీలో విష పురుగుల కలకలం

- సీఎం రేవంత్ రెడ్డికి సినీ సంఘాల లేఖ
- భద్రతపై ఆందోళన వ్యక్తం చేసిన సినీ నటులు
- నిగ్గుతేల్చాలని సంఘాల డిమాండ్
- కార్మికుల ప్రాణాలకు రక్షణ లేదని నిలదీత

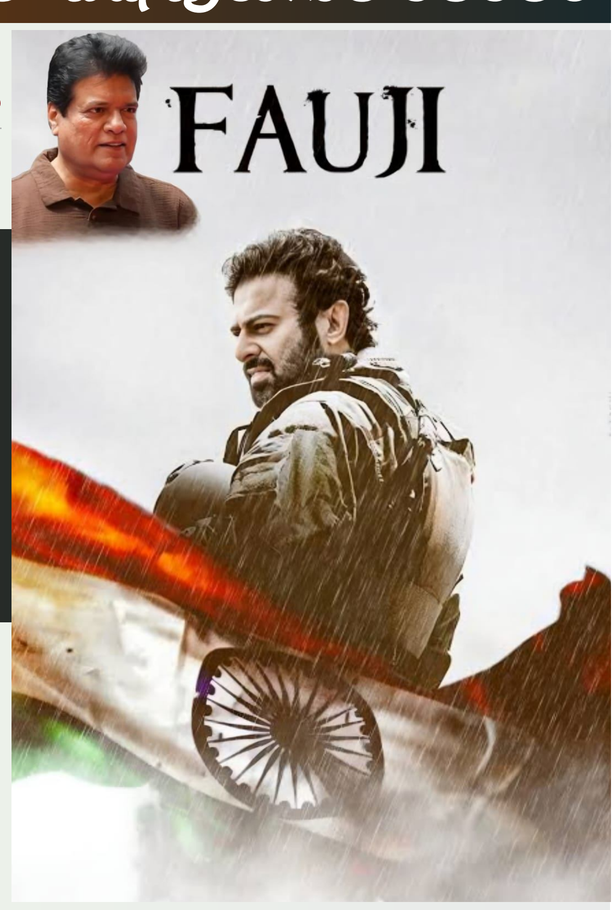

రామోజీ ఫిల్మ్ సిటీలో షూటింగ్ సెట్ల భద్రతపై అఖిల భారత సినీ కార్మికుల సంఘం అధ్యక్షుడు సురేష్ శ్యామ్‌లాల్ గుప్తా తెలంగాణ సీఎం రేవంత్ రెడ్డికి రాసిన బహిరంగ లేఖ ఇప్పుడు తీవ్ర చర్చకు దారితీసింది. 'ఫౌజీ' సినిమా షూటింగ్‌లో నటుడు రాజేష్ శర్మకు విషకీటకం కుట్టి ఆయన ప్రాణాపాయ స్థితికి చేరుకోవడమే ఈ వివాదానికి మూలం. సెట్లలో కనీస వైద్య సదుపాయాలు లేకపోవడం, పరిశుభ్రత నిబంధనలను విస్మరించడంపై సినీ వర్గాలు తీవ్ర ఆగ్రహంతో ఉన్నాయి.

- సహనం వందే, హైదరాబాద్

షూటింగ్ జరిగే సెట్లలో నిబంధనలు ఎంతవరకు పాటిస్తున్నారన్నది ఇప్పుడు కీలకంగా మారింది. విష పురుగు కుట్టిన సమయంలో రాజేష్ శర్మకు సెట్‌లో ప్రాథమిక చికిత్స అందకపోవడం పట్ల సినీ ప్రముఖులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. షూటింగ్ సెట్ అంటేనే భద్రతకు మారుపేరుగా ఉండాలి. కానీ ఇలాంటి ఘటనలు జరగడం వెనుక ఉన్న యాజమాన్యాల నిర్లక్ష్యంపై సురేష్ శ్యామ్‌లాల్ గుప్తా నేరుగా ప్రశ్నిస్తున్నారు. సీఎం రేవంత్ రెడ్డి ఈ విషయంలో వెంటనే స్పందించి సమగ్ర విచారణ జరిపించాలని ఆయన డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

అసలేం జరిగింది?

రామోజీ ఫిల్మ్ సిటీలో దట్టమైన చెట్ల మధ్య 'ఫౌజీ' మూవీ షూటింగ్ జరుగుతుండగా ఈ దురదృష్టకర ఘటన చోటుచేసుకుంది. నటుడు రాజేష్ శర్మ సహచరులతో మాట్లాడుతుండగా విషకీటకం కుట్టింది. 6 గంటల వ్యవధిలోనే ఆయన పరిస్థితి విషమించింది. తీవ్రమైన జ్వరం, కుడికాలి ఇన్ఫెక్షన్‌తో ఆయన శ్వాస తీసుకోవడం కూడా కష్టంగా మారింది. ప్రస్తుతం ఆయన కోల్‌కతాలోని మణిపాల్ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. డయాబెటిస్ ఉండటంతో ఇన్ఫెక్షన్ వేగంగా విస్తరించిందని వైద్యులు నిర్ధారించారు.

నిర్మాతల మౌనంపై విమర్శలు

షూటింగ్ సమయంలో మెడికల్ ఎమర్జెన్సీ తలెత్తలేదని ఫౌజీ నిర్మాతలు బుకాయిస్తుండటం విస్మయానికి గురిచేస్తోంది. ఇంతటి కీలక ఘటన నిర్మాణ సంస్థకు తెలియకపోవడం వెనుక ఉన్న అసలు కారణాలు ఏమిటి? ఇది నిర్లక్ష్యమా లేక బాధ్యతారాహిత్యమా? అనే ప్రశ్నలు సినీ కార్మికుల్లో మొదలయ్యాయి. నిర్మాతల వైఖరిని పలువురు ప్రముఖులు ఖండిస్తున్నారు.

నిలకడగా రాజేష్ శర్మ పరిస్థితి

ప్రస్తుతానికి రాజేష్ శర్మ ఆరోగ్యం నిలకడగా ఉందని మణిపాల్ ఆసుపత్రి చీఫ్ మెడికల్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ తానియా లోధ్ తెలిపారు. ఆయన కోరుకున్న మేరకు వైద్య వివరాలను గోప్యంగా ఉంచారు. నటుడు అక్షయ్ కుమార్ కూడా ఈ ఉదంతంపై స్పందించారు. రాజేష్ శర్మ త్వరగా కోలుకోవాలని కోరుతూ ఆయన ట్వీట్ చేశారు. ఇలాంటి సమయాల్లో సినీ రంగానికి చెందినవారంతా ఏకతాటిపైకి రావడం గమనార్హం.

కఠిన చర్యలకు డిమాండ్...

ఈ విచారణ డిమాండ్ కేవలం రాజేష్ శర్మ కోసం మాత్రమే కాదు, సెట్స్‌లో పనిచేసే వందలాది మంది కార్మికుల భద్రత కోసం. పారదర్శకమైన విచారణ జరిగితేనే ఇటువంటి ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా చూడవచ్చు. ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యల కోసం ఇప్పుడు సినీ లోకం మొత్తం వేచి చూస్తోంది. నిబంధనలను అతిక్రమించే నిర్మాణ సంస్థలపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని సినీ కార్మికుల సంఘం పట్టుబడుతోంది.

ట్రంప్ పేరుతో కంపు ఫోన్

నాణ్యత లేని డిజైన్

- పనికిరాని టెక్నాలజీ
- విదేశాల్లో పనిచేయదు
- మార్కెటింగ్ కోసమే ఫోన్

అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ పేరుతో మార్కెట్లోకి వచ్చిన టి1 స్మార్ట్‌ఫోన్ ఇప్పుడు తీవ్ర విమర్శలకు గురవుతోంది. ట్రంప్ మొబైల్ అనే సంస్థ ఈ ఫోన్‌ను రూపొందించింది. ఇది కేవలం ఒక మార్కెటింగ్ స్టంట్‌గా మిగిలిపోయింది. 42 వేల రూపాయల ధరతో అమ్ముతున్న ఈ ఫోన్... నిజానికి వినియోగదారులను ఆకర్షించేలా ఏమాత్రం లేదు. ట్రంప్ పేరును వాడుకోవడమే ఈ సంస్థ ప్రధాన లక్ష్యంగా కనిపిస్తోంది. ఫోన్ అమ్మకాల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం నేరుగా ఈ కంపెనీ ఖాతాలోకి వెళ్తుంది. ఇది డొనాల్డ్ ట్రంప్‌కు పరోక్షంగా లాభం చేకూరుస్తుందని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. - సహనం వందే, హైదరాబాద్

ఈ ఫోన్ చూడటానికి బంగారు రంగులో ఉన్నా అది కేవలం చౌకబారు ప్లాస్టిక్ మాత్రమే. ఫినిషింగ్ ఏమాత్రం బాగోలేదు. అంచులు చేతికి గుచ్చుకుంటూ ఇబ్బంది పెడతాయి. ఫోన్ వెనుక భాగంలో కంపెనీ పేరు రెండు వేర్వేరు ఫాంట్లలో ఉండటం విచిత్రంగా ఉంది. అమెరికా జెండా గుర్తులో ఒక గీత తక్కువగా ఉండటం ఈ ఫోన్ నాణ్యతను తెలియజేస్తుంది. మార్కెట్లోకి ఇది ఫిబ్రవరిలో వీడియో కాల్ ద్వారా పరిచయమై... ఏప్రిల్ నెలలో వాణిజ్య ప్రకటనలతో ప్రపంచానికి తెలిసింది.

పరిమితులు దాటని సాంకేతికత

ఈ ఫోన్ కేవలం అమెరికాలో మాత్రమే పనిచేసేలా ఉంది. దీనిని బ్రిటన్ వంటి ఇతర దేశాల్లో వాడితే సిగ్నల్ అందడం లేదు. విదేశీ నెట్‌వర్క్ బ్యాండ్లను ఇది సపోర్ట్ చేయదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా తిరిగే వారికి ఈ ఫోన్ అస్సలు ఉపయోగపడదు. కేవలం అత్యవసర కాల్స్, మెసేజ్‌లకు తప్ప డేటా వాడకం సాధ్యం కాదు. ఫోన్ హార్డ్‌వేర్ విషయంలోనూ కంపెనీ ఘోరంగా విఫలమైంది. ఇది ఏ దేశంలోనూ విజయవంతం కాలేదు.

పనితీరులో తీవ్ర మందకొడితనం

సుమారు 12 గిగాబైట్ల ర్యామ్, 512 గిగాబైట్ల స్టోరేజ్ ఉన్నా కూడా ఈ ఫోన్ చాలా స్లోగా పనిచేస్తుంది. స్నాప్‌డ్రాగన్ 7 జెన్ 3 చిప్‌సెట్ ఉన్నప్పటికీ, సాఫ్ట్‌వేర్ ఆప్టిమైజేషన్ లేకపోవడంతో యాప్స్ కూడా సరిగా ఓపెన్ అవ్వవు. కెమెరా క్వాలిటీ కూడా చాలా పేలవంగా ఉంది. ఫోటోలపై కంపెనీ వాటర్‌మార్క్ రావడం వినియోగదారులకు చిరాకు తెప్పిస్తుంది. దీనిని ఒక సీరియస్ ఫోన్‌గా ఎవరూ పరిగణించడం లేదు.

సాఫ్ట్‌వేర్ అప్‌డేట్లపై నీలినీడలు

సాఫ్ట్‌వేర్ విషయానికి వస్తే టి1 ఫోన్ రెండేళ్ల పాతదైన ఆండ్రాయిడ్ 15తో నడుస్తోంది. ట్రూత్ సోషల్, డాక్టెగ్రిటీ వంటి యాప్స్ ముందుగానే ఇన్‌స్టాల్ చేసి ఉన్నాయి. కంపెనీ నుండి ఎటువంటి భవిష్యత్తు అప్‌డేట్స్ వస్తాయో స్పష్టత లేదు. ఎగ్జిక్యూటివ్‌లు సైతం అప్‌డేట్ల విషయంలో గందరగోళంగా ఉన్నారు. ఫిబ్రవరి 2026 నాటి సెక్యూరిటీ ప్యాచ్‌తోనే ఇది ఆగిపోయింది.

ప్రచారమే పరమార్థం

ట్రంప్ పేరుతో వచ్చిన ఈ ఫోన్ అస్సలు సీరియస్ ప్రాజెక్ట్ కాదు. కేవలం 47 రూపాయల సెల్ సర్వీస్ సబ్‌స్క్రిప్షన్ పెంచుకోవడానికి చేసిన ప్రయత్నం ఇది. ఆచరణలో ఏమాత్రం లేని ఫీచర్లు, నాణ్యత లేని పరికరాలతో దీనిని రూపొందించారు. ఇది ఒక స్మార్ట్‌ఫోన్ కాదు, కేవలం ఒక మార్కెటింగ్ స్టంట్ మాత్రమే.

కొనదగ్గది కాదు...

ఈ ఫోన్ అస్సలు కొనదగ్గది కాదు. అంచనాలన్నీ తలకిందులు చేస్తూ ఇది విఫలమైన ఉత్పత్తిగా నిలిచింది. కష్టార్జితాన్ని ఇటువంటి ఫోన్‌ల కోసం ఖర్చు చేయడం వృథా. దీనిని ఒక స్మార్ట్‌ఫోన్‌గా కంటే, కేవలం ఒక రాజకీయ ప్రచార సాధనంగా చూడటమే సరైనది. 42 వేల రూపాయల ధర పెట్టి ఈ పాతకాలపు ఫోన్‌ను కొనడం అంటే మోసపోవడమేనని నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు.